

SCELARCIS PERSPICILLATA

Sargantana mora o moruna / Lagartija de Marruecos (cast.)

CATEGORIA D'AMENÇA A LES ILLES BALEARS: DADES INSUFICIENTS [DD]

CATEGORIA MUNDIAL: Preocupació Menor [LC]

CATEGORIA ESTATAL: Dades Insuficients [DD]

RELLEVÀNCIA DE LA POBLACIÓ DE LES ILLES BALEARS: Única població estable no africana, tot i que introduïda, i una de les dues en una illa (l'altra és a Habibas, Algèria).

LESPE: No inclòs

Balear: D'Espècial Protecció

Berna: Apèndix III Fauna protegida

CITES: No inclòs

Aus: --

Bonn: No inclòs

Barcelona: --

Hàbitats: No inclòs

Pla aprovat: --

POBLACIÓ I TENDÈNCIA: Nord-africana. Espècie introduïda a Menorca a finals del segle XVIII (Mayol, 1985; Mateo *et al.*, 2011a), potser des d'Orà (Algèria). A Menorca hi ha l'única població d'Espanya, associada a ambients rupícoles i pedreres (Perera, 2002; Mayol, 2003). S'ha estès sobretot per la meitat occidental de Menorca, cosa que indica una possible arribada pel port de Ciutadella, si bé les poblacions de punta Nati i cala Morell podrien estar desconnectades de les del cap d'Artrutx (Perera, 2015a). Sembla que és absent de gran part del centre de l'illa (menys nua de vegetació), així com de les àrees més orientals (Perera, 2015b). Les noves localitats detectades en els últims anys, i l'abundància d'adults i juvenils en les poblacions de Ciutadella i els seus voltants podrien suggerir el bon estat de les poblacions occidentals de l'illa, encara que les poblacions del cap de Cavalleria i de l'oest no s'han tornat a trobar des de la seva troballa els anys setanta i noranta, respectivament, i no es descarta que s'hagin reduït o, fins i tot, que hagin desaparegut (Perera, 2015a; Perera, 2015b). A falta d'estudis comparatius més amplis, sembla que les poblacions menorquines serien morfològicament i genèticament diferents de les poblacions marroquines (Pinya i Carretero, 2011),

per la qual cosa no es descarta que en un futur es pugui produir un canvi taxonòmic (Mencía, 2016).

PROBLEMES DE CONSERVACIÓ: Donat el seu caràcter discret, els seus hàbits rupícoles i l'absència d'interacció amb espècies endèmiques, Perera (2015b) considera que no representa una amenaça per a la diversitat i els ecosistemes locals. Poca informació sobre factors d'amenaça, que podrien incloure la destrucció o l'alteració de l'hàbitat, depredadors (moixos), competència amb altres sauris o aïllament de les poblacions menorquines entre si (Perera, 2002). Probablement, els moixos assilvestrats són el seu principal problema, però únicament es tenen dades de depredació per part de *Macroprotodon mauritanicus* (Perera 2015b). No entra en contacte amb la sargantana balear (*P. lilfordi*) i mostra segregació de l'hàbitat amb *Podarcis siculus* introduïda (Pinya i Carretero, 2011; Perera, 2015b).

ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ DUTES A TERME DES DE 2006: Diversos estudis recents sobre la seva dieta, la seva reacció a la presència d'ofidis i llinatges genètics (Universitat de Salamanca; Mencía, 2016).

ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ PROPOSADAES: Cens i distribució de la població menorquina, estudi del grau d'aïllament de les diverses localitats entre si i avaluació de l'estat de conservació de l'espècie. Avaluació de l'impacte de possibles depredadors o competidors.

PROTECCIÓ DE L'HÀBITAT: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

OBSERVACIONS: Avaluada per la UICN a nivell mundial de Preocupació Menor (Geniez *et al.*, 2009). El llibre vermell d'Espanya la considera amb Dades Insuficients (Perera, 2002). Donada l'absència de dades per poder realitzar una avaluació, i considerant que podria ubicar-se en alguna categoria d'amenaça a causa de la seva possible desaparició de les localitats del llevant de Menorca, a les Illes Balears també es considera amb Dades Insuficients (DD).